

Η καμπάνια του ΟΗΕ HeforShe - Ένα κίνημα αλληλεγγύης ανδρών και γυναικών για την ισότητα των φύλων

Μελίνα Δασκαλάκη, Δικηγόρος, Δημοτική σύμβουλος στο Δήμο Αθηναίων.

Καλημέρα σας,

Καλοσωρίζω όλους και ιδίως τους άντρες που ήρθαν σήμερα εδώ και εκ μέρους των γυναικών τους ευχαριστώ.

Πριν σας παρουσιάσω την καμπάνια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την ισότητα των φύλων θέλω να σας ομολογήσω ότι ποτέ μου δεν ένιωσα ούτε δήλωσα φεμινίστρια, και αυτό καλώς ή κακώς το οφείλω στον πατέρα μου.

Στον πατέρα μου άρεσε να λέει ότι μεγάλωνε τα παιδιά του το κορίτσι σαν αγόρι και το αγόρι σαν κορίτσι. Ίσως γελάτε κι αυτό σας ακοφαινεται, αλλά δεν ξέρω μέχρι σήμερα πολλές οικογένειες στις οποίες τα παιδιά να μαθαίνουν να απολαμβάνουν τα δικαιώματα και να συμμετέχουν στις υποχρεώσεις που γεννά η συμβίωση με κριτήρια που δεν είναι σεξιστικά. Δεν ξέρω μέχρι σήμερα, μισό αιώνα μετά από τότε που γεννήθηκα, πολλές οικογένειες στις οποίες τα αγόρια πλένουν ρούχα ή πιάτα και τα κορίτσια αλλάζουν καμιά πρίζα και ξεχωρίζουν την πένσα από την τανάλια.

Με τον αδελφό μου πάντως το πείραμα πέτυχε. Έγινε ένας συνεργατικός σύντροφος που μεγαλώνει τρία παιδιά με την γυναίκα του με ισότητα, κατανόηση και κάποια απόσταση από τα συνηθισμένα αντρικά στερεότυπα. Όσο για μένα επειδή δεν ένιωσα μικρή περιορισμούς ως κορίτσι, δεν ήξερα μέχρι μεγάλη, και δεν συνειδητοποίησα παρά πολύ πρόσφατα σε πόσα πολλά πεδία από αυτά που θεωρούσα πάντα δεδομένα, και είμαι σίγουρη πως και οι περισσότεροι από εσάς θεωρείτε δεδομένα, οι γυναίκες υφίστανται διακρίσεις. Κι όχι μακριά, όχι μόνο στην Αφρική ή την Μέση Ανατολή, όχι στον Ισλαμικό κόσμο, αλλά και στην Ευρώπη και στην Ελλάδα και δίπλα μας, στο σχολείο που πηγαίνουν οι κόρες σας, στον δρόμο, στην δουλειά, στις κοινωνικές και διαπροσωπικές σχέσεις.

Απολογούμαι που δεν το κατάλαβα νωρίτερα. Τώρα όμως το έχω πια συνειδητοποιήσει και μαζί έχω συνειδητοποιήσει πόσο σημαντική και πάντα επίκαιρη είναι η μάχη για την ισότητα των φύλων. Και αυτήν την

μάχη για πρώτη φορά με την καμπάνια που σας παρουσιάζουμε σήμερα εδώ, σας καλούμε να την δώσουμε άντρες και γυναίκες μαζί.

Οι έντονες συγκρούσεις του παρελθόντος έκαναν τον φεμινισμό να ακούγεται απειλητικός στα αυτιά των περισσότερων ανδρών, αλλά και πολλών γυναικών, κάτι σαν πόλεμος μεταξύ των δύο φύλων ή το λιγότερο σαν μια έντονη πίεση από τις φεμινίστριες στις άλλες γυναίκες να υιοθετήσουν μια πιο «ανδρική» συμπεριφορά. Δεν πρόκειται όμως καθόλου γι' αυτό. Το κίνημα ισότητας των φύλων αγωνίζεται για περισσότερη δικαιοσύνη και κατανόηση ανάμεσα στα φύλα και έχει ωριμάσει, και μαζί του ωριμάσαμε κι εμείς και είμαστε πλέον ως κοινωνία λιγότερο φοβικοί απέναντι σε διεκδικήσεις ισότητας και δικαιοσύνης, για όλους τους ανθρώπους, χωρίς προκαταλήψεις φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, εθνικότητας, θρησκείας ή άλλων διακρίσεων.

Ωστόσο, αν και έχει γίνει πολύς δρόμος στην προώθηση της ισότητας των φύλων, η ανισότητα των φύλων παραμένει σήμερα μία από τις πιο επίμονες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι ας αφορά τον μισό παγκόσμιο πληθυσμό. Οι ανισότητες μεταξύ των γυναικών και των ανδρών ή των κοριτσιών και των αγοριών συνεχίζουν να εκδηλώνονται με σκανδαλώδεις τρόπους σε όλο τον κόσμο, μερικούς από τους οποίους και με στοιχεία που εντυπωσιάζουν:

Σε παγκόσμιο επίπεδο, περίπου το 1/3 του συνόλου των γυναικών έχουν βιώσει κάποια μορφή βίας, από τον σύντροφό τους.

Οι γυναίκες και τα κορίτσια αποτελούν τα 3/4 του συνόλου των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι γυναίκες και τα κορίτσια εξακολουθούν να μην έχουν πρόσβαση σε βασικές ιατρικές υπηρεσίες και δεν έχουν επαρκή πληροφόρηση για την υγεία. Σε χώρες με χαμηλό και μεσαίο μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα οι επιπλοκές από την εγκυμοσύνη και ο τοκετός είναι μια από τις πρώτες αιτίες θανάτου μεταξύ των κοριτσιών ηλικίας 15-19 ετών.

Τα κορίτσια και οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 2/3 των αναλφάβητων στον πλανήτη, αν και υπερτερούν αριθμητικά των ανδρών. Παρά το γεγονός ότι ολοένα και περισσότερα κορίτσια παρακολουθούν το δημοτικό σχολείο, εξακολουθούν να υφίστανται μεγάλη απόσταση μεταξύ των

κοριτσιών και των αγοριών ως προς την συμμετοχή τους στην εκπαίδευση σε πολλές περιοχές.

Η καμπάνια του ΟΗΕ HeForShe Εκείνος για Εκείνη είναι ένα παγκόσμιο κίνημα αλληλεγγύης για την ισότητα των φύλων που καλεί τους άντρες να εμπλακούν ως συνήγοροι και σύμμαχοι στην υπόθεση της ισότητας. Η στρατηγική του κινήματος είναι να προβάλλει και να αναδείξει όλους εκείνους τους άντρες που δεσμεύονται στους σκοπούς του κινήματος ισότητας των φύλων, όλους όσους έχουν κάνει πράξη στην δική τους ζωή την ισότητα, και να κάνει αυτούς πρέσβεις και υποστηρικτές του κινήματος. Αυτοί οι άντρες θα παρακινήσουν και θα εμπνεύσουν στην συνέχεια άλλους, και ιδίως νέους άντρες να στηρίξουν ρητά και έμπρακτα την ισότητα των φύλων.

Η ισότητα των φύλων δεν είναι μόνο θέμα των γυναικών, είναι ένα ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επηρεάζει όλους μας, τις γυναίκες και τα κορίτσια, τους άνδρες και τα αγόρια. Όλοι έχουν να κερδίσουν κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά από την ισότητα των φύλων στην καθημερινή τους ζωή. Όταν οι γυναίκες ενδυναμώνονται, όλη η ανθρωπότητα κερδίζει. Οι δείκτες φτώχειας και υπερπληθυσμού σε κάθε κοινωνία είναι αντιστρόφως ανάλογοι προς τον δείκτη μόρφωσης των γυναικών.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι γυναίκες αφιερώνουν 1-3 περισσότερες ώρες την ημέρα για δουλειές του σπιτιού από τους άνδρες και αφιερώνουν 2 έως 10 φορές περισσότερο χρόνο για φροντίδα των άλλων σε σύγκριση με τους άνδρες, δηλαδή για την ανατροφή των παιδιών, την φροντίδα των ηλικιωμένων και των αρρώστων

Κατά μέσον όρο, οι γυναίκες στην αμειβόμενη εργασία κερδίζουν 10-30% λιγότερο από ό, τι οι άνδρες για την ίδια δουλειά.

Σε όλο τον κόσμο, οι γυναίκες είναι λιγότερο πιθανό να έχουν ηγετικές θέσεις σε εταιρείες και επιχειρήσεις, παρά το γεγονός ότι οι επιδόσεις τους σε θέσεις διοίκησης τόσο ως προς τον στόχο της ανάπτυξη όσο και ως προς τον στόχο της εξυγίανσης μίας επιχείρησης είναι συχνά καλύτερες από αυτές των ανδρών. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι γυναίκες είναι μόλις το 4,6% του Fortune 500 CEOs και μόνο το 16,9% του Fortune 500 μελών διοικητικού συμβουλίου.

Οι γυναίκες αποτελούν μόνο το 21,8% των εθνικών κοινοβουλίων σε όλο τον κόσμο, παρά το γεγονός ότι συχνά δεν υπάρχει κανένας νομικός

περιορισμός για την ενασχόλησή τους με την πολιτική, και παρά το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις ισχύουν, όπως και στην Ελλάδα, ρυθμίσεις για ποσόστωση των γυναικών υποψηφίων. Υπάρχουν όμως ακόμη ισχυρά κοινωνικά αντικίνητρα που στην πράξη αποτρέπουν τις γυναίκες από το να διεκδικούν θέσεις εξουσίας τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στην πολιτική.

Στην τοπική αυτοδιοίκηση για λόγους που μπορούμε εύκολα να εξηγήσουμε η συμμετοχή των γυναικών είναι πλούσια, αλλά και πάλι κυρίως στις χαμηλότερες βαθμίδες διοίκησης, ενώ στις υψηλότερες (Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι) το περιβάλλον είναι και πάλι έντονα ανδροκρατούμενο. Ο Δήμος Αθηναίων ωστόσο έχει στον τομέα αυτό ιδιαίτερα θετικές επιδόσεις:

Στα κοινοτικά συμβούλια στην Αθήνα σε ποσοστό 60% έχουν εκλεγεί γυναίκες. Στο Δημοτικό Συμβούλιο το ποσοστό αυτό αμέσως πέφτει στο μισό: έχουν εκλεγεί 17 γυναίκες Δημοτικοί Σύμβουλοι σε σύνολο 49, αριθμός όχι μικρός, αλλά που απέχει από την αναλογία ανδρών/γυναικών στον πληθυσμό. Ωστόσο οι γυναίκες εκπροσωπούνται στην διοίκηση του Δήμου από 5 Αντιδημάρχους σε σύνολο 10 και από γυναίκα Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο Δήμος Αθηναίων έχει εντάξει στις κοινωνικές του προτεραιότητες το ζήτημα της ισότητας των φύλων, και μέσω της σημερινής μας εκδήλωσης που οργανώθηκε με συνεργασία της Αντιδημαρχίας Ισότητας και του Εθνικού Συμβουλίου Ελληνίδων ο Δήμαρχος Αθηναίων κ. Γιώργος Καμίνης και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι θα υπογράψουν την δέσμευσή τους στην καμπάνια του ΟΗΕ HeForShe Εκείνος για Εκείνη και θα βάλουν τα ονόματά τους δίπλα σε αυτό του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και άλλων 250.000 διάσημων και μη ανδρών παγκόσμια.

Σας καλούμε να στηρίξετε και να διαδώσετε την καμπάνια αυτή, όχι μόνο σήμερα, όχι μόνο μια μέρα, αλλά συνεχώς και σταθερά. Η ισότητα των φύλων αφορά όλους μας, αφορά τον κόσμο στον οποίο θα ζήσουν τα παιδιά μας, οι κόρες μας και οι γιοί μας.

Η ισότητα των φύλων απελευθερώνει όχι μόνο τις γυναίκες αλλά και άνδρες, από τους καθορισμένους κοινωνικούς ρόλους και τα στερεότυπα

των φύλων στα οποία και οι άνδρες με την σειρά τους καταπιέζονται να ανταποκριθούν συχνά με συντριπτικά για τις πλάτες τους αποτελέσματα.

Ισότητα των φύλων άλλωστε δεν σημαίνει μόνο αποκατάσταση των ανισοτήτων που βιώνουν οι γυναίκες. Σημαίνει -και πρέπει κάποτε να το πούμε κι αυτό- αποκατάσταση και των ανισοτήτων που υφίστανται σε βάρος των ανδρών. Ανισοτήτων που μπορεί να είχαν νόημα στο παρελθόν, να εξισορροπούσαν σε ένα βαθμό την αδικία σε βάρος των γυναικών, και που τώρα όσο βαδίζουμε προς ένα λιγότερο σεξιστικό μοντέλο, θέλουμε να καταργηθούν κι αυτές.

Η ισότητα των φύλων σαν παράγων ελευθερίας των ανθρώπων γενικά και αποκατάστασης της δικαιοσύνης μεταξύ τους είναι η πιο σημαντική διάσταση του κινήματος. Η ισότητα των ανθρώπων απέναντι στον νόμο, ανεξάρτητα από το φύλο τους, η ισότητα ευκαιριών, η ισότητα στην κοινωνική τους αντιμετώπιση σε όλους τους τομείς: υγεία, παιδεία, εργασία, ελεύθερος χρόνος, συμμετοχή στα κοινά, και το κυριότερο, η αυτοδιάθεση, η αναγνώριση των δικαιωμάτων τους στο σώμα τους, ο περιορισμός κάθε είδους διακρίσεων, όλα αυτά είναι πράξεις δικαιοσύνης, και είναι το πρώτο βήμα για μιά κοινωνία ελεύθερων ανθρώπων, μιά κοινωνία πολύχρωμη και ανοικτή, όπου όλοι συμμετέχουν, με σεβασμό και κατανόηση.

Σας ευχαριστώ που μοιράζεστε μαζί μας αυτό το όνειρο ελευθερίας.